

Załącznik nr 2
do Wojewódzkiego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
na lata 2021-2025

RAMOWY PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2021-2025

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Podstawy prawne	3
Cele Programu	3
Reguły uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym	4
Formy i metody pracy.....	4
Diagnoza wstępna.....	4
Sesja grupowa.....	5
Zawartość merytoryczna programu korekcyjno-edukacyjnego	5
Metody pracy	6
Zakończenie programu	6
Współpraca z osobami doznającymi przemocy	6
Monitoring.....	7
Ewaluacja.....	7
Kwalifikacje osób prowadzących program korekcyjno-edukacyjny	7
Modele programów dla osób stosujących przemoc domową	7
Programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oparte na Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach	8
Reguły uczestnictwa w programie	8
Czas uczestnictwa w programie.....	8
Diagnoza	8
Proces w programie.....	8
Tabela 1. Fazy zmiany wg Prochaski i DiClemente zaadoptowane do pracy z osobami stosującymi przemoc	9

WPROWADZENIE

Na mocy art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.) samorząd województwa zobligowany jest do opracowania ramowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Niniejszy *Ramowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w województwie zachodniopomorskim na lata 2021-2025*, zwany dalej Programem, stanowi więc wypełnienie ciężących na samorządzie województwa zapisów ustawowych.

Celem programu korekcyjno-edukacyjnego jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową. Założeniem Programu jest przedstawienie rozwiązań zmierzających do rozpoznania przyczyn i skutków zachowań osób stosujących przemoc domową oraz umożliwiających udzielenie pomocy w dokonaniu zmian tych zachowań. Program zawiera wytyczne do opracowania i realizacji szczegółowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych przez powiaty. Ważnym aspektem jest zaplanowanie funkcjonowania programów przez cały rok tak, żeby osoby stosujące przemoc, które zgłaszają się do udziału w programie nie musiały czekać. Czas oczekiwania działa niekorzystnie na motywację do zmiany i chęć pracy nad sobą.

PODSTAWY PRAWNE

Zakres Programu określają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.),
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.);
- 3) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy domowej, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1158);
- 4) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Monitor Polski, Dziennik Urzędowy RP z dnia 15 listopada 2023 r. poz. 1232);
- 5) Konwencja Stambulska.

CELE PROGRAMU

Najważniejszym celem Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej. W żadnym wypadku nie powinno się akceptować sytuacji, w których dochodzi do prób wskazywania na współodpowiedzialność osoby krzywdzonej za przemoc wobec niej stosowaną.

Program korekcyjno-edukacyjny wobec osób stosujących przemoc domową prowadzony jest w celu:

- 1) zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy funkcjonowania rodzin, w których występuje przemoc domowa;
- 2) zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat zjawiska przemocy oraz mechanizmów powstawania przemocy domowej;
- 3) zwiększenia motywacji do zmiany zachowań;
- 4) zwiększenia umiejętności samokontroli;
- 5) zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów rodzinnych bez stosowania przemocy;
- 6) uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych;
- 7) wzmacniania motywacji do uczestnictwa we wszelkich oddziaływaniach psychologicznych prowadzących do zmiany postaw i zachowań;
- 8) kształtowania postaw rodzicielskich zmierzających do wychowania bez przemocy oraz opartych o wartości moralne takie jak szacunek, tolerancja i sprawiedliwość.

REGUŁY UCZESTNICTWA W PROGRAMIE KOREKCYJNO-EDUKACYJNYM

Program kierowany jest w szczególności do:

- 1) osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- 2) osób stosujących przemoc domową, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych albo uczestniczą w programach redukcji szkód, dla których program korekcyjno-edukacyjny może stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
- 3) osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Reguły uczestnictwa powinny być ujęte w formie dokumentu podpisywanego przez uczestników działań, zawierającego ich zobowiązania do:

- 1) systematycznego udziału w zajęciach;
- 2) bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie zajęć;
- 3) powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi oraz natychmiastowego zgłaszania takich faktów osobom prowadzącym w celu omówienia i podjęcia działań zapobiegających dalszym tego typu zachowaniom;
- 4) powstrzymywania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych legalnych i nielegalnych.

Przy warunkach przyjęcia do programu korekcyjno-edukacyjnego należy uwzględnić fakt, że uczestników do udziału w programie mogą kierować sądy, prokuratorzy, kuratorzy sądowi, zespoły interdyscyplinarne, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, a także to, że osoby te mogą same zgłosić się do udziału w programie. Istotnym wyznacznikiem do dalszej pracy może się okazać okoliczność uznania przez sprawcę faktu stosowania przemocy domową, natomiast nie powinien to być warunek konieczny. Warunkiem wystarczającym może być chęć dokonania zmiany w swoim zachowaniu lub chęć naprawy relacji w rodzinie, a także każda inna motywacja, która wpływa na wolę aktywnego udziału w programie.

FORMY I METODY PRACY

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzony jest w formie sesji indywidualnych i grupowych. Podstawową formą pracy są spotkania grupowe, jednak pożądane jest prowadzenie równoczesnych oddziaływań indywidualnych. Możliwe jest prowadzenie oddziaływań w formie on-line z wykorzystaniem dostępnych narzędzi do prowadzenia zajęć grupowych i indywidualnych.

Diagnoza wstępna

Diagnozę przeprowadza się w oparciu o wywiad z osobą podejrzaną¹ lub stosującą przemoc domową. Celem diagnozy jest określenie aktualnej sytuacji osoby stosującej lub podejrzananej o stosowanie przemocy, badanie indywidualnej motywacji do udziału w programie oraz zdefiniowanie potrzeb w związku z uczestnictwem w programie. Efektem diagnozy powinien być wynegocjowany wspólny cel, który osoba biorąca udział w programie chciałaby osiągnąć. Cel pozwala zwiększyć motywację nie tylko do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym, ale także do dokonania zmiany. Wyznacza się kierunek zmian, które miałyby nastąpić poprzez udział w programie.

Ważnym aspektem wstępnej diagnozy jest ustalenie czy osoba stosująca lub podejrzanana o stosowanie przemocy nie potrzebuje indywidualnej konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej czy neurologicznej. Diagnoza wstępna pozwala także zapoznać uczestnika z prowadzącym program i zmniejszyć

---

¹ Do programu mogą zgłosić się osoby skierowane przez grupy robocze funkcjonujące przy zespołach interdyscyplinarnych. W trakcie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” osoby te są określane jako „osoby podejrzanane o stosowanie przemocy”. W związku z tym osoby takie mogą brać udział w programie, chociaż oficjalnie nigdzie nie będą figurowały jako osoby stosujące przemoc. Mogą też identyfikować siebie w ten sposób we wstępnych rozmowach i dla potrzeb udziału w programie mogą zachować taki status.

opór oraz napięcie związane z udziałem w programie. Dlatego istotne jest, żeby diagnozę wstępną przeprowadzała osoba, która będzie prowadziła program.

Sesja grupowa

Ważnym i niezbędnym aspektem pracy grupowej jest ustalenie podstawowych i koniecznych zasad pracy i kontraktu, do których należą:

- zasada poufności, zachowanie tajemnicy grupy,
- wzajemny szacunek,
- mówienie po imieniu,
- aktywne uczestnictwo, zaangażowanie,
- akceptacja różnorodności poglądów, wartości i postaw,
- niezmuszanie do odpowiedzi.

Najkorzystniej jest, gdy z grupą pracują dwie osoby. Stwarza to możliwość modelowania komunikacji i zachowań, pozwala na odmienną perspektywę każdego z prowadzących. Zapewnia to także ciągłość prowadzenia grupy w przypadku, kiedy jedna z osób z jakiegoś powodu, np. choroby, kwarantanny, itp., nie może prowadzić spotkań.

Grupa powinna liczyć pomiędzy 5 a 15 osób, może mieć charakter otwarty lub zamknięty, w zależności od specyfiki. Zwyczajowo do drugiego, trzeciego spotkania grupa jest otwarta. W kolejnych spotkaniach nie wprowadza się nowych uczestników. Grupy mogą mieć charakter koedukacyjny, co jest korzystne ze względu na możliwość poznawania podczas pracy perspektyw innej płci. Łączny czas realizacji programu powinien trwać nie mniej niż 60 i nie więcej niż 120 godzin, a przerwy pomiędzy spotkaniami nie powinny trwać więcej niż tydzień. Programu korekcyjno-edukacyjnego nie należy prowadzić w miejscu udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA PROGRAMU KOREKCYJNO-EDUKACYJNEGO

Program korekcyjno-edukacyjny składa się z dwóch części: edukacyjnej i korekcyjnej.

Podstawowe treści edukacyjne:

- 1) Definicja przemocy domowej, jej rodzaje, formy, dynamika, aspekty prawne przemocy, z uwzględnieniem przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej, zaniedbania, cyberprzemocy.
- 2) Dzieci, przemoc i wychowanie. Kwestie wychowania w szacunku do dzieci i ich potrzeb rozwojowych, wzmacnianie umiejętności kształtowania poczucia wartości u dzieci, a także ich autonomii. Niwelowanie przekonań wynikających z błędnych wartości, przekazów rodzinnych czy tradycji, które mogą wzmacniać zachowania przemocowe w stosunku do dzieci (np. „dzieci i ryby głosu nie mają”).
- 3) Stereotypy dotyczące płci, ról społecznych. Stereotypowe myślenie wyznacza często „pożądane” relacje w rodzinie, zależności pomiędzy żoną i mężem, rodzicami i dziećmi, narzuca role kobiecie, mężczyźnie, dzieciom, określa zjawiska i daje wskazówki, jak należy postępować wobec problemów rodzinnych, np.: „bliscy nie krzywdzą”, „dzieci są własnością rodziców”. Identyfikacja takich mitów i stereotypów pozwoli dostrzec, w jaki sposób wpływają one na zachowania w rodzinie osób stosujących przemoc.
- 4) Komunikacja interpersonalna. Wzmacnianie umiejętności przekazywania informacji, myśli i uczuć z uwzględnieniem różnych perspektyw – zarówno nadawcy komunikatu, jak i jego odbiorcy. Doskonalenie umiejętności słuchania empatycznego.
- 5) Komunikacja bez przemocy. Kształtowanie umiejętności takiego porozumiewania się, którego celem jest dbanie o potrzeby zarówno własne, jak i wszystkich uczestników komunikacji. Oparta jest o procedurę, która zawiera cztery elementy składowe: fakty, emocje, potrzeby, prośby.
- 6) Asertywność. Dążenie do rozróżniania zachowań asertywnych od agresywnych i uległych oraz praca nad umiejętnością konstruktywnej obrony własnego stanowiska.

- 7) Potrzeby człowieka. Określenie czym są potrzeby, jak je identyfikować, w jaki sposób o nich rozmawiać, jak identyfikować potrzeby bliskich i je zaspokajać.
- 8) Emocje. Definiowanie czym są emocje, do czego są potrzebne, jak sobie z nimi radzić.
- 9) Planowanie i rozwijanie samokontroli. Nauka budowania planów i preferowanej przyszłości, kształtowanie umiejętności samokontroli.

Podstawowe działania korekcyjne:

- 1) ćwiczenie nowych konstruktywnych form zachowań,
- 2) praca nad zmianą postaw i przekonań,
- 3) nauka kontroli zachowań,
- 4) nauka rozpoznawania emocji,
- 5) uczenie się komunikacji bez przemocy,
- 6) uczenie się budowania i planowania przyszłości wolnej od przemocy,
- 7) uczenie się zachowań asertywnych.

METODY PRACY

Podczas realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego mogą być wykorzystywane następujące metody pracy:

- wykłady,
- panele dyskusyjne,
- scenki,
- materiały filmowe,
- praca w podgrupach,
- ćwiczenie umiejętności,
- wszystkie formy możliwe on-line w całości lub hybrydowo (część zajęć zdalnie, np. zajęcia wykładowe, a część ćwiczeniowa na sali szkoleniowej).

ZAKOŃCZENIE PROGRAMU

Zakończenie programu łączy się z oceną celów osiągniętych przez uczestników grupy oraz z informacjami zwrotnymi od prowadzącego i innych uczestników grupy. Wymagana jest obecność na 70% zajęć.

WSPÓŁPRACA Z OSOBAMI DOZNAJĄCYMI PRZEMOCY

Celem współpracy z osobami doznającymi przemocy jest zapewnienie im bezpieczeństwa poprzez ocenę stopnia zagrożenia ze strony uczestnika programu. Uzyskane w ten sposób informacje nie mogą być w żadnym wypadku udostępniane osobie stosującej przemoc domową. W przypadku dzieci, jako osób pokrzywdzonych przemocą, informacje można uzyskać od niekrzywdzących opiekunów, kuratorów lub pracowników jednostek pomocy społecznej. Ważne zasady:

- 1) Pierwszy kontakt z osobą doznającą przemocy powinien być osobisty. Spotkanie powinna prowadzić osoba odpowiednio przygotowana do pracy z osobami doznającymi przemocy domowej. Zaleca się, by była to inna osoba niż prowadząca program.
- 2) Kontakt może być podejmowany telefonicznie, mailowo lub inną drogą.
- 3) Kontakt może odbywać się na terenie instytucji przeznaczonej do tego celu, w miejscu zamieszkiwania osoby doznającej przemocy, bądź też w innych miejscach zapewniających elementarne bezpieczeństwo.
- 4) Osoba doświadczająca przemocy ma prawo odmówić kontaktu.

MONITORING

Monitoringowi podlegają zachowania przemocowe stosowane przez uczestnika programu. Monitoring jest prowadzony w trakcie uczestnictwa osoby stosującej przemoc domową w programie oraz do trzech lat po zakończeniu programu. Monitoring powinien opierać się na następujących zasadach:

- 1) Badanie stosowania przemocy domowej przez uczestnika podczas udziału w programie – minimum dwa razy.
- 2) Badanie stosowania przemocy domowej przez uczestnika po zakończeniu udziału w programie – minimum dwa razy.
- 3) Zwiększona intensywność monitoringu zależy od osoby realizującej program korekcyjno-edukacyjny. Wskazaniem do częstszego monitoringu jest stwierdzenie przez osobę prowadzącą program (lub współpracujące służby/podmioty) brak zmiany zachowania uczestnika programu i wysoki poziom zagrożenia osób doznających przemocy ze strony uczestnika programu.
- 4) Monitoring może przeprowadzać osoba realizująca program korekcyjno-edukacyjny lub inna osoba czy podmiot wyznaczony do tego zadania.
- 5) Monitoring może być prowadzony we współpracy z innymi służbami, w tym: policją, kuratorami, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, pod warunkiem wcześniejszego ustalenia zasad współpracy w tym zakresie.

EWALUACJA

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową podlega ewaluacji w celu usprawnienia, rozwoju i zwiększenia efektywności prowadzonych oddziaływań. Oceny efektywności programu dokonywać można na podstawie następujących kryteriów:

- liczby osób, które zgłosiły się oraz zostały zgłoszone do udziału w programie,
- liczby osób, które przystąpiły do programu,
- liczby osób, które ukończyły program,
- liczby osób, które powstrzymały się od stosowania przemocy domowej lub zmniejszyły jej częstotliwość czy natężenie (zmiana na łagodniejszą formę) – dane uzyskane z monitoringu,
- jakościowej analizy i oceny efektów programu.

KWALIFIKACJE OSÓB PROWADZĄCYCH PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY

Wymagania kwalifikacyjne wobec osób prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową

Osoby prowadzące program korekcyjno-edukacyjny wobec osób stosujących przemoc domową zobowiązane są do odbywania systematycznej superwizji.

MODELE PROGRAMÓW DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

- 1) Programy oparte o założenia Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach;
- 2) Trening Zastępowania Agresji;
- 3) Programy autorskie;
- 4) Program z Duluth.

PROGRAMY KOREKCYJNO-EDUKACYJNE DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ OPARTE NA PODEJŚCIU SKONCENTROWANYM NA ROZWIĄZANIACH

Model pracy z osobą stosującą przemoc domową w Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach jest zgodny z prezentowanym programem korekcyjno-edukacyjnym. Różnice mogą wynikać ze specyfiki Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach.

Reguły uczestnictwa w programie

Kluczowy w pracy w Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach jest taki dobór metod, aby zapobiegać wywołaniu oporu a wzmacniać postawę współpracy ze strony uczestnika. Prowadzący skupia się na poszukiwaniu i wydobywaniu zasobów, jakie posiada uczestnik programu, a które pomogą mu osiągać cele. W związku z tym reguły uczestnictwa w programie powinny być ustalone wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, dostosowane do indywidualnych kompetencji tak, aby zwiększały skuteczność pracy korekcyjnej.

Czas uczestnictwa w programie

Formułowanie celów pracy nad sobą jest dokonywane przez każdego uczestnika w sposób zindywidualizowany. Podobnie – każdy uczestnik w niepowtarzalny sposób osiąga sformułowany dla siebie cel. W związku z tym osoba stosująca przemoc domową kończy program kiedy osiągnie rzeczywisty, wcześniej sformułowany cel pracy nad sobą. Jeżeli zdecyduje się opuścić zajęcia zanim osiągnie cel, można uznać, że przerwała program.

Diagnoza

W Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach diagnozuje się potrzeby, które uczestnik realizował poprzez stosowanie przemocy oraz jego zasoby. Zidentyfikowanie potrzeb, jakie uczestnik realizuje, używając do tego przemocy, może być pomocne do ustalenia celów pracy uczestnika w programie korekcyjno-edukacyjnym. Zasoby natomiast pomogą w realizacji tych celów.

Proces w programie

W Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach proces zmiany oparty jest o transteoretyczny model zmiany opisany przez Jamesa Prochaskę i Carlo DiClemente w 1982 roku. Zwrócili oni uwagę, że zmiana jest procesem, który przebiega w fazach i ma strukturę koła. Oznacza to, że zachowania niepożądane mogą się pojawiać w formie nawrotów do zachowań niechcianych. Przechodzenie z fazy do fazy jest procesem zindywidualizowanym i możliwe jest także cofanie się do wcześniejszych faz.

W Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach prowadzący oddziaływania wierzy, że uczestnik może dokonać zmiany, dlatego na każdym etapie poszukuje razem z nim najmniejszych oznak postępu i skupia się na tym, jak uczestnik wprowadzał zmiany oraz czego używał i potrzebował do ich dokonania. Praca koncentruje się w większym stopniu na dokonywaniu zmian niż na korygowaniu przeszłości i zastanawianiu się skąd biorą się zachowania przemocowe. Uczestnicy zastanawiają się, jakich zmian chcą i czemu mają one służyć (jakie potrzeby będą zaspokajać) oraz pracują nad nowymi umiejętnościami, postawami, myślami, które wesprą zmianę. W pracy w oparciu o Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach nie oczekujemy, że osoba przyzna się do stosowania przemocy, tylko będziemy pracować nad zbudowaniem motywacji do zmiany i osiągnięcia korzyści dla całej rodziny uwikłanej w przemoc.

TABELA 1. FAZY ZMIANY WG PROCHASKI I DICLEMENTE ZAADOPTOWANE DO PRACY Z OSOBAMI STOSUJĄCYMI PRZEMOC

Fazy zmiany	Charakterystyczne strategie motywacyjne	Treści przekazywane przez osobę prowadzącą program	Wskaźniki zmiany u klienta
<p>Przedkontemplacyjna – klient nie jest świadomy konieczności zmiany</p>	<ul style="list-style-type: none"> – budowanie kontaktu i zaufania; – wzbudzanie wątpliwości i niepokoju co do oceny własnych zachowań; – analiza znaczeń zdarzeń przemocowych,; – uzyskiwanie od klienta informacji, w jaki sposób postrzega on swoją sytuację; – badanie wszystkich argumentów przemawiających za lub przeciw podejmowaniu programu dla osób stosujących przemoc domową; – analiza rozbieżności pomiędzy tym jak osoba stosująca przemoc domową, a jak inni ludzie spostrzegają jej zachowania; – dostarczanie wiedzy na temat zachowań przemocowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wspieranie motywacji klienta do poszukiwania pomocy; – definicja przemocy; – role kobiet i mężczyzn w rodzinie; – zasady życia w rodzinie; – stereotypy 	<ul style="list-style-type: none"> – wykazanie motywacji wewnętrznej lub zewnętrznej; – przestrzeganie reguł: punktualność, realizacja zadań; – adekwatne zachowania w kontakcie; – słuchanie informacji zwrotnych oraz podejmowanie tematu stosowania przez siebie przemocy
<p>Kontemplacyjna – klient dostrzega powody do zmiany</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozważanie możliwości innych zachowań w sytuacjach mogących wywołać zachowania przemocowe; – podkreślanie wolnego wyboru i pokazywanie konsekwencji tych wyborów; – poszerzanie wiedzy na temat przemocy i zachowań przemocowych; – wskazywanie możliwości podjęcia programu korekcyjno-edukacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z kontraktem obowiązującym w programie korekcyjno-edukacyjnym; – przedstawienie założeń programu korekcyjno-edukacyjnego; – praca nad zmianą przekonań i postaw 	<ul style="list-style-type: none"> – wyrażanie wątpliwości co do własnych zachowań; – podejmowanie dyskusji i zadawanie adekwatnych pytań; – ujawnianie szczegółów dotyczących własnych zachowań przemocowych; – zmniejszenie ilości usprawiedliwień własnych zachowań

<p>Przygotowawcza – klient chce dokonać zmiany, rozpoczyna świadomy proces zmiany</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określanie celu zmiany; – pogłębianie pracy korekcyjno-edukacyjnej; – analiza trudności osoby stosującej przemoc domową w dokonywaniu zmiany; – wzbogacanie wiedzy na temat różnych możliwości realizowania zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> – praca na zasobach; – komunikacja bez przemocy; – emocje; – asertywność. 	<ul style="list-style-type: none"> – analiza informacji zwrotnych; – określanie celu zmiany własnych zachowań przemocowych; – stosowanie zdobywanej wiedzy do zmiany własnych zachowań
<p>Działanie – klient angażuje się w dokonanie zmiany</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wzmacnianie motywacji do zmiany poprzez pokazywanie korzyści ze zmiany; – trening zachowań konstruktywnych; – budowanie wsparcia społecznego służącego zmianie 	<ul style="list-style-type: none"> – budowanie dobrych relacji interpersonalnych; – szacunek wobec siebie i innych; – budowanie pewności siebie; – wzmacnianie poczucia własnej wartości; – sieć wsparcia – kto może wspierać w zmianie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowa o trudnościach w zmianie; – poszukiwanie wsparcia poza programem – praca nad podniesieniem poczucia własnej wartości; – zmiana zachowania z przemocowego na konstruktywne
<p>Podtrzymanie – klient dokonał podstawowych zmian i uczy się, jak je utrzymać w różnych sytuacjach życiowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podtrzymywanie nowych wypracowanych zachowań; – poszukiwanie źródeł przyjemności i satysfakcji z życia i relacji z ludźmi; – wprowadzanie nowych umiejętności w coraz większej liczbie zdarzeń w swoim życiu 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomość w rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb; – rozpoznawanie źródeł własnej przyjemności; – rozpoznawanie zasobów własnych pomagających we wprowadzaniu zmian 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonywanie zmian w życiu; – dbanie o własne zdrowie psychiczne; – rozszerzanie nowych umiejętności na inne obszary życia
<p>Nawrót – pojawiają się ponownie sygnały mechanizmów przemocowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc w powrocie do konstruktywnych zachowań; – pomoc w uruchomieniu strategii radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi; – pomoc w zrozumieniu istoty nawrotu 	<ul style="list-style-type: none"> – nawrót zachowań agresywnych – rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych; – ćwiczenie strategii proszenia o pomoc w sytuacji nawrotu 	<ul style="list-style-type: none"> – budowanie sieci wsparcia; – rozpoznawanie trudności i poszukiwanie pomocy w sytuacjach zagrożenia